

Lục Tinh Tân Văn

Directeur Politique — L. MARTY
Mme Ernest — NGUYỄN-V.-CÙA
ADMINISTRATION ET RÉDACTION:
Salon, Rue Cathal, 153-155 (for Elage)

GIÁ BÁN:

Nam-ký, Trung-ký và Gia-may

Một năm..... 6 \$ 00

Sáu tháng..... 3 \$ 50

Ba tháng..... 2 \$ 00

Mua báo thì kệ từ ngày

mồng 1 và ngày 15 mươi tháng

mà phải trả tiền trước.

GIÁ BÁN:

SIC-KY, LAO, BAI-PHAP

VÀ TRUNG-KÝ

Một năm..... 7 \$ 00

Sáu tháng..... 4 \$ 00

Ba tháng..... 2 \$ 25

GIÁ BÁN:

POUR LES ABONNEMENTS, à l'avance.

à SAIGON: Aux bureaux du journal.

à NAM-KÝ: Aux bureaux du Trung-

Bach-Tan-Yen.

On traite à forfait pour les

contrats de longue durée. Les

prix sont payables d'avance.

Mỗi số bán lẻ..... 0 \$ 04

TELEPHONE N° 175

Adresse télégr.: LECTURE-SAIGON

聞 新 省 大

Mỗi TUẦN LỄ RA BA KÝ:
NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU

Mỗi số bán lẻ..... 0 \$ 04

TELEPHONE N° 175

MỤC LỤC

1. — Giải bài Diễn-thuyết của Quan Thông-dốc Nam-ký.
2. — Bài diễn thuyết của ông Nguyễn-vân-Cùa.
3. — Phản cờ đại thương.
4. — Hưởng bao Annam Hầu lập.
5. — Thủ Đức Goôp đã ngon nà lại rẽ.
6. — Thông báo.
7. — Mắng người lãnh thường
8. — Báo việc quan.
9. — Một vần hai lời thay trước mắt.
10. — Hội Nông-nghiệp Thượng-tế Mytho
11. — Cái tin các đồng bào hò hò.
12. — Tin vang lai.
13. — Kinh cáo.
14. — Lô đường về vùng Bình-thanh-Thượng.
15. — Nhận đám.
16. — Hướng truyen.
17. — Tin Đăng-dương.

Giải bài Diễn-thuyết của Quan Thông-dốc Nam-ký

Trong tờ báo trước án hành bài diễn-thuyết của quan Thông-dốc Nam-ký thi Bôn-quán có trọng tướng làng: « Thương con cho vót cho roi — Thủ Đức đắng đã tội », đồng mà xui đồng-bang đọc bài ấy kỵ cang và sụy nghiêm cho rõ ràng.

Bởi vì quan Thông-dốc muốn cho đồng-bang là khôi lâm vấp trong cuộc cạnh tranh lý-lai mới chỉ về các tên khô nhoc, đồng cho đồng-bang biết trước mà gìn giữ cho khỏi đều hư té mà thối chí.

Ký này bôn-quán xin hành bài diễn-thuyết của ông Nguyễn-vân-Cùa cho đồng-bang rõ các lời của ông Hội-trưởng hội Nam-ký thương mãi kỵ nghe đã tò cùng quan chấp chính trong xứ này.

Trong maky tờ bôn-quán sẽ giải các điều quan Thông-dốc đã luận trong lời diễn-thuyết của ngài, cho đồng-bang rõ thấy đường cạnh tranh lý-lai mà bước tới hoài cho khỏi nhầm chóng gai.

Bôn-quán kính cáo.

Bài diễn-thuyết của ông Nguyễn-vân-Cùa

Bản-Thượng-Quan.
Kỳ Đại-hội của bôn-hội mà lại đang một đứng Đại-biều nước Đại-pháp trong cội Nam này dân du hôi, thi bôi viễn thương mãi kỵ nghe Annam chúng tôi hay làm cát đội vinh diệu phô cung.

Bản-Thượng quan ngài già lâm đến đây, chúng tôi trộm nghĩ chả gần là một đầu tháo ái của mọi vị phó hội trưởng danh dự tờ bay cùng hôi, mà lại là một cái tên khoan hồng, khuyễn khích chúng tôi gác công gân sức.

Từ ngày sanh ra cuộc vận động tự do lý tài của dân tộc Annam, thi tiêng dãy khẩn cung, cầu xin kề đường, dạo ngắn ngửa không cho phát đạt.

Vẫn thiết cũng có một vài điều lợi ích nhỏ như bị cát cuộc vận động ấy mà phải hứa hứa.

Chúng tôi cũng phiến trách, nhưng chẳng có thể gì mà bảo trì cho dặng, chẳng có thể gì mà làm cho tiếc kệ, dặng một điều rủi nguyệt rát thân thiết của cả một dân tộc, hàng muôn thoát ly cái kiếp mè lý tài đã thiêt là khô chịu.

Lại có nhiều kệ khác dắt đầu nói rằng có cái ánh hưởng Nhựt-bản nào đó, đồng mà làm cho Thượng-quan nhút nhát cung sụp vào.

Vậy nay chắc rằng ai đã ra lệnh không thiên không vị mà xem xét, mà cái vận động hiện thời thì do bởi một phần bão-chuồng Langsa và hết thảy của thương Annam đã nương náu như bão-chuồng Langsa và hết thảy của thương lanh lanh trong nghé buôn bán, ngày nay đã nhở cát dài khoan đong. Nam-ký này mà làm cho dặng vắng vắng, lại mờ mang thêm.

Nhưng vậy, « tháng trán mà chẳng trái đồi ngàn guy hiểm thi... » là sao như Đại-pháp ra, trong năm 1789 thi tiêu bá, mà rồi cũng đánh thắng Allemagne là nước đã chính ta bình mãn trai mà mưu tri năm. Đó cũng là một cái gương cho chúng tôi song chí.

Thì mà chúng tôi cũng chẳng quên rằng

nhái bôr binh sáy đồng gân chỉ bón

đầu trù và phái ton trong dom thè,

cùng một lòng tin chắc là sẽ ứng thành

con, chẳng chát đối đòn mồi gáy nén cái

cuộc тоa thắng này.

Tôi chỉ rõ ao soái đồng-bang chúng

tới dặng dám tham những sự đích chí ấy.

Có thắng trận cha chúng tôi phải khô

khan, phải lầu dài, và còn phải chúng

tôi lại phải bôr công gân chí cho bắt sít.

Phải làm làm sao cho anh em chúng tôi

dối hiểu chát rằng sự bao ngực thi

chàng xong gi và muôn làm cho nén

cuộc toa tát bén chát thì phải lầu

ngày chay tháng.

Vì chàng khác như xu cù của Chánh-

phủ Cộng-hòa Đại-pháp chàng phải là

con công việc của may người cách-mạng nội

trong ngày 14 Julie 1789, mà vẫn là

của hết thay cả các đồng Cộng-hòa từ ông

Voltaire, ông Rousseau, cho đến ông Gam-

bien.

Chúng tôi quyết tuyệt cư những việc
hàng báo, nhưng bằng như các việc ấy
mà có xảy ra tại Nam-ký này, thì cũng
là việc riêng của một hai người, chứ
không có là nhập gí với lòng tham thiết
của cát duyên này hét.

Nếu như tôi muốn chỉ trich cho hét các
cát mà người ta kiêm hét đồng chông cư
với cuộc vận động này, thì chàng ba
giờ tôi nói cho hét.

Hôm nay lại dặng Thượng-quan già
lâm đến trong hàng còng hương kyng
Annam chúng tôi, nghĩa là lâm giữa
hang quan si cuộc thương chiến này, thi
thết làm cho chàng tôi cát phản chán
thêm. Kinh xin Thượng-quan hãy nhậm
lời cảm ta của chúng tôi, và Thượng-quan
bây quyết rằng chàng tôi ở lâm sao
cho xứng công cao hào hả của Ngài.

Chúng tôi đã có dọc hét súc
kỵ cang những bài diễn từ của Thượng-
quan ở tại Tràvinh và Bentre và lời hứa
thi của Ngài hôm 26 Septembre rồi đây.

Chúng tôi sẽ lợi dụng những lời khuyên
day của Thượng-quan; chúng tôi quyết
chóng vụt chún chún lúi lúi mà
khán với cát đòn cao lúi lúi của khách-
trú một cách rát đồng cảm, xem thiệt là
xinh mà rồi không có chút chí kết quả.

Hôm nay chúng tôi sẽ khảo nghiệm cái
địa vị cũ chúng tôi cùng kỵ nghe của
chúng tôi.

Rồi chúng tôi sẽ liệt phương thê mà
dặng, ngô có di cho đòn cái mục di hùa
chúng tôi đã ước hứa đồng xoi xò doan
ký sinh khách-trú vò ich mà tham thiết
hẹi cho xú nay.

Hiện thời là giờ thi cát địa vị cũ
chóng tôi chưa đồng phón xứng chí cho
mày. Khách-trú là một thứ dân sòn có
tánh linh trong nghé buôn bán, ngày nay
đã nhở cát dài khoan đong. Nam-ký này
mà làm cho dặng vắng vắng, lại mờ
mang thêm.

Nhưng vậy, « tháng trán mà chẳng trái
đồi ngàn guy hiểm thi... » là sao như
Đại-pháp ra, trong năm 1789 thi tiêu
bá, mà rồi cũng đánh thắng Allemagne
là nước đã chính ta bình mãn trai mà
mưu tri năm. Đó cũng là một cái gương
cho chúng tôi song chí.

Đó cũng là một cái gương cho chúng
tôi để đường phái ày mà tiếp tục
lâm theo. Tiện buôn đà mờ Saigon
cùng Lục-linh, Annam đã chung cùng
với nhau mà mờ lâm thương hời. rồi
dày cũng sẽ có một hằng-hợp Annam.
Chúng tôi cũng rõ biết rằng chàng le mà
nay mai chúng tôi đã quản thúc nói một
cát hằng-hợp hay là một cái nhà-máy
gạo. Bằng chưa hào công việc hay là
không có người tàng bao công việc
giúp cho, mà dù với buôn bán, thi khác
nào nhở cát dài khoan đong vào noi
buôn sít như chún. Bởi vì chúng tôi
để đường phái ày mà phải bị quản
tinh-hàng đòn bát bát.

Hiện thời hàn giờ, chúng tôi dù sẽ

mà cảnh trinh với khách-trú trong môi

Uớc sao cho đồng hương của chúng
tôi đừng làm những việc mơ hồ; đừng
có phâ tan đòn lúy lý tài của khách-trú
trong một ngày. Sự cạnh tranh còn
phải lúi xúi làm, chúng tôi phải kiêm gan
bên chí mà lo ra sức thi vì dưng bô mà
thì thi.

Còn một phương thê nhì mà làm cho
chúng tôi thành công được là phải làm
lâm sao cho thê Ira, Pháp, Việt trong cối
nhau cho dặng đoàn thê, keo son gán chặt.

Uớc sao những kèi chát lợi riêng
trú mà nghe ý, vi dể chán chí mà
chich mitch cũng quên hét những sự
chông chòi nhò nhen đà mà tồn lòng
chán theo cái cơ cuộc tự do lý tài, là
một cái cơ cuộc xinh đẹp toát cho hét
thi mọi người.

Kèi nào đã nhờ Đại-pháp mà dặng
học thức cao rộng lị chí chán chém
bè an lạc, thi thấy đòn kẽm thiêm
sự làm người Annam.

Những kèi tiền cát đinh du mà vì
chót tát ho nich chặc vào tú sát hét
chón kin dưới đất cúng đều là người
không biết làm phận sự. Vâ, tiền cát đê
vày, thi có sanh lúi gi đà, phải chiết
dùng mà lúp nhâ buôn bán, lúp băng
công nghệ thi lúc tuc hiên g.

Bản-Thượng-quan, hét thấy những
nhà buôn bán có mặt ở đây đều có lóng
chán lò cát chát trắc vỏ dính trong
cuộc thương chiến này. Họ đã dể dịnh
phản thương khuyễn khích cho trưở g
thuong mai, họ đã cát cấp dính cát o
những kèi buôn hàng bán gánh, họ
đã mở trường dạy lâm bành, rồi cát
cát do đường phái ày mà tiếp tục
lâm theo. Tiện buôn đà mờ Saigon
cùng Lục-linh, Annam đã chung cùng
với nhau mà mờ lâm thương hời. rồi
dày cũng sẽ có một hằng-hợp Annam.
Chúng tôi cũng rõ biết rằng chàng le mà
nay mai chúng tôi đã quản thúc nói một
cát hằng-hợp hay là một cái nhà-máy
gạo. Bằng chưa hào công việc hay là
không có người tàng bao công việc
giúp cho, mà dù với buôn bán, thi khác
nào nhở cát dài khoan đong vào noi
buôn sít như chún. Bởi vì chúng tôi
để đường phái ày mà phải bị quản
tinh-hàng đòn bát bát.

Hiện thời hàn giờ, chúng tôi dù sẽ

mà cảnh trinh với khách-trú trong môi

XA-BONG MAT-XAY

Tất nhiên cát bong-dung

HAO-VINH Công-tý

(HÀNG ANNAM)

Rue Lafore, Saigon

AGENT EXCLUSIF

tieu thương, chớ chí như đại thương mà muôn gãy cho liền thi thiệt là nguy hiểm lâm.

Chúng tôi giặc muôn sáu soạn: anh mồi đại thương nết mới đèn mà cầu xin với Thượng-quan. Bẩm Thượng-quan, vì bời chuyện một chén cà phê hôm ngày fer auot tại đường Bô-hưu-Vị mà sanh ra cái cuộc vận động khấp trong dân chúng Annam như vậy, thì Thượng-quan rõ thâu cái lòng ước nguyện hưng chát lợi quyền mà chuyên vận, rồi thời nâm giữ le luật, dùng sự canh tranh thông thả, mà bờ người giới thiệu khách-trú là người đã tạo hòn phán obieu tên của chúng tôi; cái lòng ước nguyện ấy biệt bao nhiêu. Mà cũng là một cái mục đích chúng tôi đương nhâm.

Than ôi! Chúng tôi cũng như, một bầy con nít đóng cảm, không có binh khí mà xông ra trận đánh cự với một người cứu địch đã lâu đời. Tôi nói đây là nói cứu địch lý tài, mà chúng nó cũng là cứu địch của cha mẹ đoàn con nít ấy nữa.

Cha mẹ đoàn con nít này dù một xưởng binh khí, thì có lẽ già mà đẻ cho chúng nó tay không chẳng.

Bẩm Thượng-quan, nước Đại-pháp là mẹ của chúng tôi, chúng tôi kính xin deer gươm mặc giáp cho chúng tôi gấp gấp.

Chúng tôi sắp đặt một minh không được, xin Thượng-quan hãy sắp sửa cho chúng tôi. Lập trường thương-mại, trường kỵ nghệ, trường lâm tan cho chúng tôi. Xin mồ lốp dạy tính toán, chúng tôi xin thế sẽ cho con di học.

Bằng như Chánh-phủ Langsa muôn mồ mang hội nông nghiệp tương tế trong lục lolo, xin hãy quản đốc cho nghiêm mật hơn, mà phải đành cho phép gửi từ bờ công no làng vào. Phải chi Chánh-phủ ban ơn làm sao cho các hội thương trong lục định gán gửi với các nhà đại thương Langsa, phải chi Chánh-phủ hiệp sức mà mở thêm hội thương trộ khấp trong các hạt, các tổng, các làng; như ýa thời cuộc tự lý tài sẽ hóa ra một việc tài thành; khi bờ trô ngại, khôi mang têng tháo cấp; khách-trú sôi tiêu tán, mà làm tản đang thi-lợi cho Nam-kỳ, lợi cho Nhà-nước Langsa là nướu mà con nhà Annam tạo đợt năm giờ 1000 tên nghĩa nặng.

Bẩm Thượng-quan, đặng như vậy thời chúng tôi cần cẩn chí đoán chắc với ngài rằng cái thời kỳ chạo rạo, hầm hầm, một mình người chiến doat là khách-trú sẽ hét túc thi, và hét thấy người Annam đều cam chịu yên nơi địa vị bảy giờ mà trông đợi tối ngày thành hiệu cho thời kỳ hưng cao xa, cũng là chẳng muong.

Bẩm Thượng-quan, chúng tôi đám chắc rằng khán thính với Thượng-quan là một ý sáng tạo hội nông nghiệp tương tế trong Nam-kỳ thì sao Thượng-quan cũng toàn liệu hết sực mà làm cho chúng tôi thòe da, bởi vì mỗi khi Thượng-quan thi thòe da, chí thi thấy là tuân theo ý khai cao thương của Đại-pháp..... Vày mà cái đùa cao thương trong một nước, ai cũng biết rằng chàng phải chỉ do noi vân thương cách trí; mà còn phải khoản thương thương-mại và chè tạo kỵ nghệ mới là hoàn toàn.

Lo mồ làm cho dân chúng Pháp, Việt deng mồ mang đường thương-mại kỵ nghệ tại xứ này, là mồ làm cho Nam-kỳ là một cái vườn xinh đẹp của thô vù Đại-pháp bên Á-châu này dặng phản hung thạnh vượng.

Đại-pháp vạn tué
Nam-kỳ vạn tué
Maspero vạn tué

Nam-kỳ thương-mại kỵ nghệ hội vạn tué.

Phát cờ đại thương (Tiếp theo).

Xét lại mà coi người bên sinas Tàu vượt biển mà qua xít ta: mồi bốc chon tới đất Annam, thi trám bờ họ ngọt, tiếng Annam chẳng rõ, ngô chung quanh là cảnh là người, từ bờ không người bả con cát ruột chi nhở nương người bả con cát ruột mà cố công tri chí lập nên công nghiệp to tác thi họ cảng chẳng phải xuất thân nơi thương-hàng mài, ấy cũng bời kiêm tam cổ sứ, mến len vây.

Lại thầm nghĩ: những trang có học thirc thi mới có già nhiệt thành, mà có già nhiệt thành lại không tu bồn; người có tu bồn thi mặc bản việc tu, mặc bản việc tu thi cũng không rời rảnh; chờ con như những bắc không học thi là vô thuật chẳng nói láo chi.

Vâ lai Nam-kỳ ai cũng cho là môt vạt đất dâu mồ, nhâm vát phong lưu giàu cỏ, tạo hòn dâ đánh đê chô ta, vây thi ta là con nhà giàu phong lưu sung sướng, ta là con cung của tạo hóa; mà may ra lập thân ở đời, ai

là người chẳng muốn làm ông này thầy kia, dẫu cho những trang kiển thức mà có già nhiệt thành về thương giái dñra, thi ai là người chịu lập quán xá nhô nobi, cũng lâm sao cho ra ông chí tiém kia của hàng nô.

Ngài vi quốc dân ta lại chẳng phải thông thao nghè buôn, bối thi mới tri bờc lén đường thương mài.

Còn như người có mảnh già nhiệt thành lai san cát tu bón mà cũng piêm nhiên lo thi, cũng có nhiều duyên cát: dâ nói người có tu bón ai cũng bận việc tu mà tu lợi, là nghề nhâ đã quen làm mà lâm nên công nghiệp, thi dâ không rời rảnh, công đầu mà dâ lò việc chưa từng biết tôi, dâ chia thông thao thi ai chịu nhoc công tổn của mà lâm việc đánh liều. Khô thay!

Bóng bao ôi: Vâ chặng dân ta

chẳng phải là dâ-man mà muong gúc nút mồi lòn dàn gành, không trường quoc thê, chẳng kẽ lợi quyền.Thảm

thay, thấy lòn người tóm thau cũng biết tiếc, nghe lòn người nhuc mạ cũng biết đau, mà phải đậm chon, đậm ngực, chắc luồi, bận mồi mà chịu, thi cái khô lâm nua là côn hua nua.

Cũng vi quốc dân ta hân hòe nén thương-trường bi người. Tàu thau tóm trong tay, người khinh khi xác lôi bấy chay, thi hông bao ta dâ tu biết mắng nhục hý lòn rôi, còn mong nồi gi nay họ lai còn viết thao trong bờ mà nhao bán mua mua bán dâ ta là phòn trê con khong ta kinh tê.

(Sau sê tiếp theo) Lý-nêu-Di-

Lời rao

Xin ghi nhớ rằng, mồng mua Sư-Phạm-Học-Khoa cho trê nhà rèn tập, khâ gởi mua trước ngày 15 aout chở trì huân mà trê.

Giai trọn năm và trọn số..... 12\$00

GIÁ RIENG

Xấp cho lốp Đồng-Ấu 2 00
Xấp cho lốp Duy-bi. 2 00
Xấp cho lốp So-hoc. 2 00

Người ở Saigon và Chợ-lớn đưốc trả góp mỗi tháng là đồng trước 2 \$00 rồi mỗi tháng góp 100\$ cho đến tắt giá.

Hàng bạc Annam hầu lập

Định bạc vốn là 10 triệu đồng (1 triệu là một trăm muôn) chia ra làm một triệu phần hòn, mỗi phần 10 đồng, phải đóng tất số khi tên chia hòn.

Cuộc tự do lý-tài khởi động noi con nhà Annam từ dưới bờ hạ lu mài chay dồn lên, không thể nào ngăn trở đứng, cho đến các bức trên xanh-hàng ngày lai căng rã mặt kiêu tri hùng mãnh.

Ban sơ phát do bùa chiêu nô ta Saigon, rồi qua ngày mai thi truyền ra liền khắp hết cả xít Nam-kỳ tấn tốc tự nhau thuốc súng cháy phùng; rồi kẽ liền chay, tờ Bác-kỳ cảng hòn cù thô, và hay thi dâ tới Trung-kỳ là nơi nính tinh mà cũng đồng tinh, phủ chúc ngoan đê vâm-minh trong Nam lõa ra cũng phải nhourng mất trống nom.

Trong lúc đương nhiệt thành chấn chinh thi thế nêu cũng chẳng khỏi bòn-chòn mà bòn-quán đã ẩn hành những y kiến hùng hão, hay nhon vi hết thay cá nhom dân trong lục-chau để quyết khán cự không chịu đê cho người Trung-quoc kiêu-cu hiếp chê nô lệ trong cuộc lý-tài nra, mà các y kiến ấy nhô có lửa tám sắng dâ mới cát lòn nôi lòn lẩn từ khoan môt. Cảng có sẵn nguyên do nhau mà pháo trừ đê y kiến sáng lập một hòn bắc Annam, hay đã hâm-nien thiết sự nô ngày thứ bảy 4 October trong bùa hội đê tại bối « khuyễn học Nam-kỳ » bay giờ hòn đê hóa nêu chô đê tu trưởng của con nhà Annam.

Khi ông Lê-văn-Mâu dâ xin Chánh-phủ cho hru tri ngô đêng rãnh rang mà chuyen lò công việc ich lợi chung ý, mới ban hành với ông Liêu-sanh-Hậu đênn mà trân tòi công nhanh người danh vọng Annam ta, thi thấy thay đui vui dep và sần long lực mà lập nêu cái cờ sô này là môt vân thiết đê khi cù tân thành cuộc ty do lý-tài.

Nay các bức tiến bối lo lâng cù đê công việc trong đê này, thi chúng tôi nguyên ra sra ngoc thành, bêt đê nguong vong vong hòn, vò lâm lối kĩ thi mới thiết cờ lóng sốt sang mạnh mẽ mà thi nô phô kẽ vùi lòp hòn dâ ta là phòn trê con khong ta kinh tê.

Tờ kết chứng kỵ hội nghị

Ngày 4 October 1919.

Vi có ông Lê-văn-Mâu, mồng thường ngô dâng bối tinh, Đéc-phû-sú hời hru, khôi xưởng, thi có bốn mươi người danh vọng Annam tê tru ngày 4 October, tại hội « khuyễn-hoc Nam-kỳ », mà nghiên cứu chương trình hiệp đồng phòng ngô lèp hòn bắc Annam tại Saigon.

Ông Diệp-vân-Cuong, là bực trưởng lão, đồng-lý bối nghị.

Trong it lời vân tâc mà tao nhâ hiệp nghị, ông Diệp-vân-Cuong biện bạch phân minh phân sô môt hòn bắc của người Annam lập ra. Ngài chí vê rành rảng chúng ta phải lập thức ước mồ mang thương-mại công-nghê và canh-nông trong qu hòng chúng ta, và chô đê minh

phải xiêu theo đường trực lợi nhẫn tiền mà thiệt hại mỗi lợи viên vong cao xa của nước ta. Lời xướng, xuất minh hach và ái quoc nhiệt thành như vậy thi ai ai đều vò tay xưng tung.

Sau hêt ông Diệp-vân-Cuong khuyễn-dêng-bang ta hêt lông phụ ta cho mua thành có tê tái ty bòn, vi nếu chẳng có vây thi dâng-bang ta có gần súc cho mấy cung vò Ich, chẳng ra chi, bởi vì làm sao cung phải thiếu chỗ dự nong bèn vring mà mồ mang tân hóa.

Hội quyền nghị Quản-ly kinh dinh Rồi thi lần cù một hội quyền nghị Quản-ly kinh dinh như sau này:

Các ông:

Lê-văn-Mâu, Đéc-phû-Sú hời hru, Chánh chub hoi;

Nguyễn-hữu-hảo, Nghiệp-chub, Phó chub hoi;

Thuốc Gò-váp đâ ngon mà lại rẻ

Nghi vi đồng-bang ta dang lúc tranh-thuong rân-rô này, có nhiều tiém mới phát ra mua bán các thứ, thi tôi hêt lòng lo lâng cho đồng-bang ta lâm: vi van khai khòi dân nan, e kha muon việc khô tránh khòi sự mua lâm bô lòp khac-trú châng? Nhứt là vật mua bán thô Gò-váp, là một việc rất khô thông khô hiêu, mà lâi đê lâm giá-cá hơn hêt. Nhơn vi các nhà trông thuốc dêu có thứ tòi xâu-khac-na, nêc co ngon co dô không gióng nhau bao giờ. Vậy nêu người mua, nêu không tinh-tuong lich-lâm, [không biết cách ném, cách xem mâu thuốc thê nào là ngon là đú, thi khong tao doin định cho chánh giá, cho khòi lâm đêng. Vâi lòn còn co nhiều thứ « thuốc-giao » là khác nứa; kê sao xiết việc thương-nhun da trai!

Như tôi nay, chảng qua là: Từ tôi ra buôn-bán thuốc Gò-váp đâ, 9, 10 nâu tròn, lâm phen lôi lô, phiêu khâi mât lòn hòn; nêu tôi đê tông trai qua lâm lòn roi, thi nay tôi đê nâu nòi đê vùi mâu xem. Vậy nêu tôi xin thâi lê mà xướng ra lâm lòn quảng-cáo này đê giúp bạn đồng-bang ta trong lục chau dang rõ:

Nguyên-xa nay các tiém khach-trú tòi Cholon, My-tho, Travinc, Bentre, Bac-lieu và Bến-sau, đêu đêu mua sỉ của tôi đêp ve hòn lai. Vâi tiém tòi súng có cái sâm-ve hòn môt, thi hòn lai, định giá cho khac-trú vnu mua tê hòn lai cho có lòn từ 0,10 đê 0,15 môt, môt đồng-bang tòn mua.

Còn các tiém gân như Saigon và Cholon, thi tôi lòn chò thuốc đê vâm-ni tiệm cho.

Vi muon đê giáp cho đồng-bang ta thênh vượng, kêu mua nhâm chô khâc, lâm giáp mât môt, thi hòn lai, định giá cho khac-trú vnu mua tê hòn lai cho có lòn từ 0,10 đê 0,15 môt, môt đồng-bang tòn mua.

Đinh moi ngày; thi 7 giờ đê 9 giờ sôm mai, thi iot có mặt tại tiém tôi luon luon, xia chiu-tan muon thênh vượng đêu chi hòn đê trong giờ ấy. Hoặc ở xa thi xin viet tho cho tiệm.

Hiệp-Long hiêu

Ở gâ: chò Binh-tay. Chò-lor
Chù tiệm: PHAM-VAN-PHUOC kinh cáo.

MÂY Người lánh thường

10	1-10-19	Ng.-vân-Lại bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
11	»	Ng.-v.-Ngọc bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
12	»	Ng.-v.-Thiên bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
13	»	Ng.-v.-Phẩm bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
14	»	Lương-văn-Xiều	Thường	15.00
bìn mì và Hoàng-thánh Thưởng	20.00			
15	»	Ng.-v.-Chờ bán	Thường	20.00
mì và H.-àng-thánh... Thưởng	20.00			
16	»	Võ-vân-Dân bán	Thường	20.00
mì và Hoàng-thánh... Thưởng	20.00			
17	»	Mai-vân-Trung	Thường	15.00
bán Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
18	»	Ng.-vân-Tai bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
19	»	Võ-v.-Cánh bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
20	»	Bài-Gian bán	Thường	15.00
Cháo-cá.....		Thường	15.00	
21	2-10-19	Bô-vân-Cánh bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
22	»	Lê-vân-Kien bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
23	»	Lê-vân-Thị bán	Thường	15.00
Lạc xá.....		Thường	15.00	
24	»	Trần-v.-Đù bán	Thường	15.00
Mì.....		Thường	20.00	
25	»	Tô-vân-Tý bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
26	»	Phan-v.-Đại bán	Thường	15.00
Hủ tiêu.....		Thường	15.00	
27	»	Bai-v.-Lộc chào	Thường	15.00
bản Lòng trầu... Thưởng	15.00			
28	Nguyễn-vân-Châu bán Hủ	Thưởng	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
29	Triệu-vân-Mạnh bán Hủ	Thưởng	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
30	Lê-vân-Hanh bán Lạc	Thường	15.00	
xá.....		Thường	15.00	
31	Lưu-vân-Dũng bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
32	Nguyễn-vân-Sáu bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
33	Trần-vân-Thinh bán Mì	Thường	20.00	
34	Hoynh-vân-Thao bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
35	Nguyễn-vân-Gio bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
Total.....			565.00	
36	Nguyễn-v.-Kinh, bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
37	Trần-v.-Hobi, bán Hủ-tiêu.	Thường	15.00	
38	Nguyễn-v.-Giai, bán Đầu	Thường	2.00	
phong rang.....		Thường	2.00	
39	Cô-v.-Vàng, bán Miet Hoàng	Thường	20.00	
thánh.....		Thường	20.00	
40	Phạm-v.-Chà, bán Mì et	Thường	20.00	
Hoàng thánh.....		Thường	20.00	
41	Bùi-v.-Thực, bán Mì et	Thường	20.00	
Hoàng thánh.....		Thường	20.00	
42	Hoynh-v.-Tông, bán Mì et	Thường	20.00	
Hoàng thánh.....		Thường	20.00	
43	Nguyễn-v.-Đ.đo, bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
44	Nguyễn-v.-Chosa, bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
45	Nguyễn-v.-Bửu, bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
46	Lé-thi-Nan, bán Lạc xá.	Thường	15.00	
47	Nguyễn-v.-Đạt, bán Etto läng	Thường	20.00	
thánh.....		Thường	20.00	
48	Hoàng-v.-Kinh, bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
49	Trần-v.-Kinh, Thịt heo xá	Thường	10.00	
xiêu.....		Thường	10.00	
50	Nguyễn-v.-Bầu bán Sorbet	Thường	10.00	
(co rem).....		Thường	10.00	
51	Phạm-v.-Mao, bán Hủ	Thường	15.00	
tiêu.....		Thường	15.00	
52	Trần-v.-Vang, bán Sorbet	Thường	10.00	
(co rem).....		Thường	10.00	
53	Nguyễn-v.-Luc, bán Mì et	Thường	20.00	
Hoàng thánh.....		Thường	20.00	
54	Nguyễn-v.-Sâm, bán Hủ	Thường	20.00	

tiêu..... Thưởng 15.00
 54 Nguyễn-v.-Lão, bán Đầu phong rang..... Thưởng 2.00
 Total..... 834.00
 Nay đúng 10 tát thi dứt.

Báo việc quan (Partie officielle)

Vì lời nghị quan quyền Thông-độc Nam-kỳ ngày 9 october 1919.

Thầy Nguyễn-vân-Phẩm, thư ký thiết thợ hàng bắc thuộc ngạch phủ Thông-độc các tỉnh Nam-kỳ, đã bộ động vào phòng Personnel mà chưa bình việc, nay bồi đùi tùng chánh quan Tuam-biên chủ

bồi đùi tùng chánh quan Tuam-biên chủ thính Cán-thợ.

Bò nhứng chức việc kè tùng sau đây

tùng sự sở Mai-thám, qua sở tùng phòng

thuộc ngạch thành phố Saigon.

Ng-vân-Món, số 48 đội nhì hạng;

Ng-vân-Ký, số 34

Ng-vân-Đức, số 88 lính hạng nhì;

Phạm-vân-Bô, số 177

Thầy dùng thầy Trần-vân-Co làm thợ kỵ hổ bò, lương tháng 25 đồng và bò di tùng sự quan Đầu-phòng sở điều

dưỡng thợ vú Nam-kỳ.

Thầy dùng MM. Các-vân-Cho, Ng-vân-Hoai, Lê-vân-Thời, Hô-vân-Dong và

vân-Lúa làm tùng thợ vú và trong trái lam, lương tháng 20.00 và bò di tùng sự quan Tham-biên chủ-quận Sasee.

Cô Phạm-thị-Phung kêu là Victoria số 195, có bằng-cấp trưởng đường-sanh Chợ-lon, đang-cấp-bằng làm mụ thiệt thợ hàng sáu và bò di tùng sự quan Tham-biên chủ-linh.

Tuần này có hát tuần. Thị-minh.

Một vòn hai lót

Casino de Saigon

Nhà hát bóng Casino Saigon là một nhà hát bóng đúng bút như hòn bờ trong cõi Nam-kỳ này vì những hình hào hệt là tám tại nhà Pathé frères là nhà có danh tiếng hon hót bên Pháp-quốc về hình rọi. Hãy đến coi.

Tuần này có hát tuần. Thị-minh.

Thay đổi

thay trước mặt

<p

bóng-cô lại có Mai-vân-Y lập một tiệm nước đá nữa.

Nay tôi mới nhớ lại, mấy ngày trước đêm nòi, dâng trước tiệm tôi 6, 7 gánh mì của khách-trú hàn vui như chợ, đèn may không biết làm sao, chẳng có một gánh nào hết. Tôi tưởng khách-trú họ thảy Annam ra buôn bán chót dinh; họ giận qua Minh-Duối, hay là họ về Xáng-xén.

Không biết và có một cái tiệm café của tên-hà Xám mà sao không thấy bán nữa mà chẳng phải về Tau.

Còn Annam ta; tối tiệm Annam mà mua đồ nấu lầm, vui lẩm, ngô lẩm.

Người có dâng trước tôi đồng-bang, là phản nhiều, vì vậy; nên tôi thay Lai-thieu nay; Người Annam buôn bán bày lầu này thời nhiều lầm, mà những còn đẻ mồi lợn nhiều chỗ khách-trú nó đánh.

Nay tôi tức lầm; cả tiếng kêu máy ông máy bà nhà giàu Annam trong chợ Lai-thieu rồng-xát công-bon ra mả-lập tiệm, bờ máy ông máy bà nhà giàu.

A tôi nhặc lại, chuyện tôi khi còn ở Giadinh; kè lèn chợ Lai-thieu 1914, trong tung cõ 0809 mà thôi. Đến nay là 1919 tôi làm àu có ra một cái tiệm nhỏ nhỏ cũng có cơm ăn. Tôi tiếc cho máy ông máy bà, có bát đê cát, tôi nghiệp cho Thán-hai di dâu không đặng.

Nay kinh

Võ Thành Long

Tiệm bán son thùy tại chợ Lai-thieu.

THƠ TÍN VÀNG LẠI

(Petites correspondances)

Tuy-phong, le 3 Octobre 1919
Monsieur

Tên tôi là Trần-dinh-Kinch con quan huyện Tuy-phong, thuộc hạt Phan-rí; tôi vẫn còn nhỏ tuổi, nhưng tám năm đã thành thê của đồng-bào ta lớn nhỏ gi công gióng nhau; tôi từ khi nghe đồng-bào ta ở Quí-hai sôt sán vé mồi lợn-quýen, nào là hợp cổ-phán, làm nhà Khách-soạn, nào là làm đồ mả bán cho nhau, nào là đồng lòng không mava của ta khách-trú, đồng-bào làm như vậy là chẳng qua buôn bán lấy lợi mà thôi, chứ không phải làm hại Khách-trú đê gì, tôi cũng biết làm vậy, tôi lấy làm hâm-hạnh lâm, nhưng chẳng biết làm sao mà hốt tầm lòng mừng rỡ với qui-hội Khách-soạn được, nên phải mượn nón ba bộ một bài thơ dâng chúc qui-hội Khách-soạn; vậy nhờ anh ông cứ theo nguyên văn mà dâng cho vé mực nón xin tuy ý Ông; tôi xin cảm ơn vó cùng.

Mừng hội Khách-soạn của người bán-xứ mới lập tại Saigon và Chợ-lớn.

Lại-quyền ta nòi đê cho ai? buôn bán là mong mồi mồi lợ; cái cuộc cạnh tranh này mồi mồi, tám lòng đồng-hê nòi không hai; Lì cờ cướp-thanh-lanh đê tan-dung, ngou duôn vân-minh ráp sáng ngời; Gặp hội phong trào vừa thuận lôi, ví-quyền ta nòi đê cho ai?

Mây lòi xin kính chúc qui-báo càng ngày càng tan-phat, sao chia đong dù và các ngài trong qui-báo đang sức khỏe.

Nay kinh thơ.

Kinh cáo

Kinh cùng qui-ông qui-bà rõ:

Nay tôi cũng hết lòng giúp trong cuộc Đồng-bang tranh cạnh quýn lợi cùng khách-trú, vậy tôi lập ra tại chợ Chauduc một tiệm bún-tri Backy, Lai-thieu, Thu-dau-mot trà Hué, có trú-café, đường, sửa bù, thuốc hút, rượu-tay, đồ hộp, bột mi và những đồ tạp vật khác cho bà tách đồng.

Vậy qui-ông qui-bà có lập tiệm muôn

trú bán lè igi, hay lè bán nước xin dèo tiệm tôi sang lèng tiệp rước và làm cho vừa lòng quý vị chẳng sai.

Nay kinh
NGUYỄN-VĂN-BỘN

Phnom-Penh Bazar

TRƯỞNG-XUÂN

Bán sỉ Bán lè
Như gác cỏ áo hành tò xuy

vàng = 12 sắc 1860

Kiêng đê hâm chup, máy chum lèng, xuy vàng, kiêng dày, các bia (forma visite) 00m06 × 0m09

= 12 cái 3 50

Hình búp-bê (poupée) = 12 con Cán viết đêng mực ngồi xuy vàng = 2923-12 cây 2 50

Cán viết đêng mực ngồi xuy vàng = 2923-12 cây 4 30

Giày viết thô gach hàng = 022×0,13 mỗi xấp 100 tờ dài 12 xấp 3 20

Bầu trảng đê lót cỏ áo dài (Annam) = 12 cái 5 00

Cartes postales giặc Áu-châu, hình xú Cao-mu: 1 70

Một trăm 2 50

Một ngàn 18 00

Khăn bàn lèng đê bông hoa hòe, 06×71×15=12 cái 9 00

Gói contre remboursement. . . . .

LY-HUU-DU.

25-26 Quai Piquet Phnom-Penh.

NAM HƯNG VIÊN

TIỆM TIỀN LẦU ANNAM

237, Rue d'Espagne 237. — SAIGON

Kinh trình,

Tô cùng qui-ông, qui-thay và chư-quán-tù đêng bay: Nay tôi mới mờ một tiệm bán-cơm Annam đê hiệu là "Nam-Hưng-Viên" mòn báu số 237 đường d'Espagne Saigon. Trong tiệm tôi dọn cách sạch sẽ, qui-khách-ha byc, thi cung-cô đê khai-ha; nhưng không ai có mòn ài đê già tien-sản, tron mot dia bay là nòn dia, co bien giá đê sản-luon; sờm mai từ 6 giờ đến 8 giờ co han-cham-diem tam, từ 8 giờ đến 10 giờ tôi bao-corn. Nhungs mòn a thêng-dong-cung-nhieu tiem-lau-cua-khach-tru; lai nhur vi oao muon l-i tiec, xin cho bay truoc 1, 2 bora, thi tiem loi se lam chô vira long qui-vi, va nhur qui-vi co muon dung corn-thang-tai tiem, thi loi cung tinh-gia nhé.

Xin qui-ông, qui-thay, qui-cậu, cung chư-quan-tu đêng chur-dong-bang, xi-doi-got den tiem tôi dung mot khui; neu co deu chi soi soi xin day bao chi dia, tui het-long cam-va lam.

Nay kinh tham

Chu Tiêm:

NAM-HƯNG-VIÊN

Bon-bao kinh mang Nam-Hung-Vien va chuc cho Nam-Hung-Vien thanh phai.

Lò đrowsing vê tông Bình-Thanh-thượng Thu-dau-mot

Tại tông Bình-thanh-thượng ngienhie lèng trống mìn lèm-uoc có trên 20 cái lò nòi đrowsing là it; nhưng mà rất hoi cho đồng-bang ta à vê phan-tong này, phan-nhiêu đê có lòi lòi giao-kéo với chiec roi. Nhur chur qui-ông nòi muon tham-lò và nòi đrowsing chờ cho tôi Saigon có chô vua lai-deng ban ra thi xin-khâ dori chon den tai nhungs lèng coi trống mìn kẽ tên sau đây mà thuong-nghi.

Tông Bình-thanh-thượng tên mây lèng coi trống mìn

1. Lòng Bình-thanh

2. Thanh-an

3. Thanh-dien
4. An-thanh-tay
5. An-thanh-thion
6. An-son
7. An-thuận
8. Phú-thuận
9. Phú-thứ.

Nội trong 9 lèng này vê tông Bình-thanh-thượng trống mìn nhiều lèm; it nòi mồi một lèng-bán nòi-ruoc chèe cung-chung 00\$ 00.

Vây chur qui-ông coi vòn lòn cung-nan ban-them mòn nòi thi chèe là khâ lèm.

Còn nhur qui-ông muon can-dung tôi thi xin-goi-tho cho tôi vê tông này nòi se coi coi di gòi bi chò nòi-chura chiu già voi chèe thi tôi mua ve tra lời cho qui-ông ro.

TADING QUAN-HIẾU
Commerçant Bensuc (Thudaumot)

NHÀN ĐÀM

(Contes amusantes)

Thằng chồng khờ

Có hai vợ chồng, vợ thì lành lợi khôn khôn, chồng thì khùng khùng đai đai, không biết làm chi cả, hế vòi sành re chuyện như vậy. Hết khi vào gấp đám ma thì cũng làm bộ bì ai như họ vậy mới phai chò! Tôi khuyên minh từ sập lên, ăn rồi, bớt bối cái nâm, bớt bối cái ngùi của mình đi. Hay di chò nay chò kia mà chơi, trước cho tien-kien, sau họu đều khôn việc khéo với người.

Bữa khác sà ròi anh ta đê họ khôn. Bởi lùu nay không té lui với ai nà không biết si hét. Vì vậy nên không dám vòi nhur người ta, cùi đê ngoài đường mãi. Một bối lùu thấy một đám đông người như bùa trước, cung-kè di trước khèo cái chè đò đò, mà người di sau chuyen này không dội khän trang lại hét khän den, đê-nón cu, quản dài áo rộng đò đò den den. Anh ta trung đám ma như bùa nòi, bèn chạy lại gần khóc kẽ ome sòng nghe ra thè thảm. Chúng cũng nói anh ta đêen, đánh một bối chay vê khòng kịp. Vé tôi nà, chồng trách vê coi gat minh cho bị người ta đánh. Vợ nghe chong thuật đầu-đuôi chắc luôi thanh rằng: "Tôi có đê đầu vây mà nòi hét với minh. Hôm trước là đám ma, có người đê chè, bùa nay là đám cưới, hêt họ mặc áo rộng quản dài khän den nòi. Hôm trước là đám buôn, nay là đám vui. Gấp đám cưới thi vòi tay vui cưới mà khen tốt đê mới phai".

Cách tí ngày, anh ta đê di đường gấp đám hòa hoan, thiên hạ xóm ngõ nha chua lèa, một minh anh ta vòi lay cưới bà bà mà nói tốt đê, rồi đói om sòm. Chúng bắt giái làng, nói thằng này đót nhur người ta. Làng hòi, anh ta thuỷ chuyện minh từ đêu chí cãi. Làng xít anh ta đê qua bén tha vê. Anh ta vòi nhà cảng-ràng vòi sao bão hét minh hét bắt. Người vòi hét sức râu phiến song cung phai cát ngùia cho anh ta nghe: "Đám cưới thi nói tốt đê, chò hòi hoan, nói tốt đê là tốt đê, nói vây người ta khung-bát sao đặng? May làng xít thi vòi nòi khung-bát chung khòi ờ rùa". Chong nói: "May nhiều chuyện quá, biếu vui cười cảng-mây, biếu vòi cảng-mây, biếu nói tốt đê cảng-mây, tau bi bùi cảng tại mây, mâyօa trê trèn, nhiên chuyen". Või chong: "Minh đê-hao vòi ngùia chong coi nòi thi di hông giat hay sao? Tôi em - hông vay, tui di đrowsing để tôi, bởi minh nói qua nòi nòi nòi ba đánh mai hiết, tôi đói long kòi rorc, mà biết sao? Tôi thay đêu đê, cùi cát, cùi cát biết trước sao đặng mà day minh. Nhe gấp lèa chay, thi mau mau kiêm nước chuya lèa với người ta, co dâu tằm quay iỏi trả lại vây ròi?" Chong nghe vòi khòi, biết lòi tui miêu trời chua làm thinh.

Cách tí lâu chua, tui di hông giat cảng long kòi rorc, mâyօa trê trèn, nhiên chay, hai đê bùi mây, mâyօa trê trèn mà mua mèo. Anh ta gach di từ sòn vao tui trua, ruc đê lac gpong, không coi nhur người kêu. Trua một kiêm chò ngòi, vào nhau mệt là ròa. Chó thay ròn tuy không biết khép mà cảng tiếp ngòi vòi. Chuya vòi hòi lèu, chó thay kêu con ra thòi lèa cho minh ròa. Đầu con mèo khay lèu căm-ông-đòi (lái lèa khay lèa). Anh chong kêu vòi vang bò: Kira! Kira!

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn
hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỎI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chè sir, kè nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán dù thử thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục-châu chư quân-tử
cố cần dùng thuốc tây xin hãy gửi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Cuốn DƯỢC-TĀNH LUẬC-BIỆN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène, ngài sẽ gửi cho không.

Miệng thô la tuy thô bụng hai tinh nước
mặn trác vào mà chữa lửa. Chợ thuyền
tưởng anh nó tới con điện nên vét cây
rụng chạy mòn. Anh chóng chạy một hồi
về tên nhà hò hồn hò vía, may không
chạy nhanh bị chém đánh nữa, rồi thuật
chuyện cho vợ nghe. Vợ nói: Phải minh
nói anh. Nếu cái này giào, cái kia khéo,
cái nọ hay, thì có dân đến đòi này. Anh
ta nhởn nhơ lèi ày, bứa sau ra gấp hai
và chông người, hìu dương đánh lợn.
Anh ta khem giòi, khem khéo, khem hay
cõi sòn. Chóng đánh cho it thôi, con
tung chạy vè mòn vè vợ. Vợ rằng: Thầy
đánh lợn thì vò mà cang, biêu anh này
thôi, chị nấy thôi, chép minh, khem giòi
khem hay tè ra mìn xodi người ta đánh
thêm ». Người chông tức mìn quá mà
không biết làm sao cho khôn như người
ta. Vài ngày sau di chời gấp hai con trâu
bảng lợn, anh ta chạy lại nói: Anh này
t bài! Cái nấy thôi! Chưa dứt lời trâu
bảng phanh tung anh ta chết tươi, hét
dời thẳng dài.

HUỐNG TRUYỀN

(Echos)

Cây nưa

Nưa là một loài cây rất có ích cho
người, là nưa như lá mòn, mà có
lầm chia, cộng và cả như cù mòn
nhưng cứng chắc hơn cù mòn, ăn
rất ngọt và hèn, nhà nghèo dùng
nưa thế gạo; thường gấp năm mìn
mùa thi người nghèo khổ ở xú này
lòng nưa mà liều coi tre-bần, thật
là một thứ cây quý, mà không có
cái gì vỏ dụng cả: cù ăn thế gạo,
cộng đem nấu canh, kho cá, làm
đem nấu ngon, còn rẽ và là thì dùng
cho heo ăn mập lắm.

Phép trồng nưa rất dễ; mà lại
lại lâm, một mản ruộng nưa trồng
lúa; đất trồng không cần phải tót
lâm, lại cũng không cần phải bò
phân tro chi lâm, chỉ có cày đất,
bừa lại cho nhỏ, rồi đánh vồng như
là vồng khesi, rồi lấy cù con dã để
đánh lại làm giống đem bỏ vào lò
như cách trồng mòn vậy. Nội bộ
thông (thứ tháng sáu đến cuối tháng
tám) thi bới lén, đem dùng những
cù cái, cộng và lá, còn cù con gọi
là « phán » thi đẽ đánh lại làm
giống, qua năm sau lại đem trồng.
Năm nay ở tỉnh Thừa-thien, trồng
nưa nhiều lâm, nhất là làng An-cựu
trồng nhiều.

Ước ao rằng các tinh lân-bàng
biết đem giống nưa về trồng cho
nhibi, thi trồng cũng một điều, ich
lợi cho người và sự thực-dụng lại
còn nguy hiểm cũng tiện lợi lâm.

Tiệm Đông-dương

Nhờ tay không thèm giết
A kia, chúng di líp mồ khôi, ở nhà
một mình những ngái nói gõi chiếc chǎn
đon mà sanh buôn bóc, nên mới « lăn
lùi tòi » với một ông hắt-phẩm trong
bộ kia. Ngày mà 166 bataillon về thi
nhóe chóng chí rợ vè nhưng ý không
muộn tin cho ở nhà hòiết trước muộn để
tự mình biết đùy đíc đích xác tinh túh,
cõi vý mìn ám ở rò làm sao.

Bên nhà nghe vắng vè, cửa đóng then
gài, bóng đèn mờ mịt. Khi ấy anh ta gó
cùi và lèn tiếng, trong nhà mìn vự hồn
lạc phách xiêu, vì đương tình tự với ai
bồng nghe tiếng phu quan! Liêu minh
mìn cửa ra, một sòng mười chết! Anh
chóng vò, ngồi là vợ tay bắt mặt mừng
không ngờ lại thấy vò tim lật lò, đứng
sững tro tro.

Rồi lại thấy một thằng trong xó đục
ra lạy nhó cóc lạy trời, kêu nài dù cách
lầm cho đứng anh hòi đông mìn cùng
chán tai đé khóc tù van v. v. Anh chóng
ngầm nghĩ mồ khôi, cháu mìn nhín miết, g
trong lòng cay đắng trầm chiếu... bồng
chóc hét gián làm vui mà ròng; Anh cõ
lõi gi mà phải lạy tôi, người đàn ông
n hụ một cái nõi có đòn ba cái cửa. Lôi
chóng là tại con dàn bà. Thôi, từ rày về
sau anh cứ jui tội đây chơi chi vui, anh
em mìn đé anh em bạn, còn dàn bà
đàn thè là mìn sút dia vùi của con người
rồi, thành ra mìn đùy đong trong nhà, như
cái ghè, cái giương, ai ngồi cung đặng! »
Rồi biếu mìn vò di mua nem ruy, hai
người đánh túa với nhau. Ông báu bát
đè đì phải ăn uống, còn anh kia chuyện

tri luon. Cách vài giờ hòi ra vè, mìn
hồi tên mìn mìn thèm dà lánh khỏi
pan to.

Tiệm SURA XE
HIẾU
NAM - HIỆP - THÀNH
CỦA
M. M. HUỲNH-KHÁNH-QUAN
và
HÀU-NGỌC-Ó
tại Phú - Nhuân (Gia Định)
Thân trên chợ Xã-Tài
SUA
Xe mui, Xe kiển, Xe bò thùng g
chắc chắn, kí lưỡng
Giá lại rẻ

« mãi càng ngày càng tấn phát, ché
« chẳng có lòng nào muốn tranh
« giành mồi lợp của Langsa và Đồng
« bão da dân ».

Vậy xin Chu-ton miền-luân
Pr. H. M. & C°
Commission en Douane—Camionage,
80, rue d'Ormay et 55-64 Bd Charner Saigon.
Le Directeur,
Joseph HÀ-MINH-ĐUA,
60, Boulevard Charner, Saigon.

« Nguyễn-nhứt-Tân »

Tiệm Nhứt-Tân mới mở cửa hàng
trước nhà thương Chợ-rây (Cholon)
bán gạo, nước mắm, cùi, thuốc,
và dủ đồ tạp-vật.

Có thợ son thiệt giỏi, lanh son
nhà cửa và các việc thuộc vè nghệ
son thiệt khéo như thợ tây làm.

Có thợ may lanh may quần áo
Annam, mau mìn lai khéo, nếu qui
vị đến một lần thi sau qui vị sẽ vui
lòng đến hoài.

NGUYỄN-NHỨT-TÂN.

Xin ghé mắt!

Kính cung qui bạn Đồng-bang tri
hiết :

Chúng tôi có cáo-bạch rõ ràng, đến
ngày 25 Septembre 1919, chúng tôi
sẽ dùng xe hòi đưa hành-khách từ
Saigon đi Thủ-dầu-một và trở lại mìn
ngày hai chuyến; nhưng vì xe sura
chưa rõ, (May móc kháng-chiang) ra
lẽ chúng tôi thất lòi cùng Chu-ton,
nên chúng tôi xin Chu-ton miền-
nghỉ.

Chúng tôi hứa chắc rằng đến ngày
1er Octobre 1919, xe sẽ khi sự chạy
chẳng sao.

Luôn dịp, chúng tôi kính tò cùng
Chu-ton rõ ràng: « Chúng tôi dùng
xe hòi rước đưa hành-khách dày,
chẳng qua là muộn cho tè qua
lại và chở chuyên hàng-hóa cho
Đồng-bang ta, ngõ hầu cuộc thương-

Nay đương thời buôn bán cạnh tranh
trong thê giới mìn mang ván minh tản
hỏa. Vậy chúng tôi cũng cố gắng sút
chen vào con đường tản bộ.

Xin trình đé các qui ống hùa, cùng
chư châu quán tòi đây hay: Tôi mới
khai một tiệm bán các thứ hàng tơ lụa:
Hàng Tây, hàng ta, hàng Saigon và hàng
Tau; có nhiều thứ hàng là kieu và dù
cù mìn. Xin kẽ so lược mìn hàng
ta (Bắc-kỳ) ra xú này.

Nguyên đén và các mìn, tròn và bóng,
đòn vò và đòn bá. Luvong, đen và các
mùi, xanh và bóng, đòn vò và đòn bá.
Lanh, lanh, tròn và bóng. Minh
bằng đén và tròn chung mìn gò bóng đòn
bá. Luvong và tròn (quán anh) tròn và
bóng. Lụa hạc (cát) đen tròn. Lụy t
long đén, tèm, mảng. The là cát tròn
và bóng hột mè, tròn và đen. Luong sa
đen đén và tròn. Khan lựu và sa tròn
và bóng vòn vòn.....

Và xin qui ống quà có dùng đén
thi cùi gõi theo-hoa-biệu, hàng gõi
thông, hàng tòi, hàng tòi. Hoặc qui
tòi tòi, hàng tòi, hàng tòi de coi (Echantil-
lons) thi bón hiệu xin-gõi liên. Còn như
tiến-cuộc (port) vè phần bón hiện chiu,
Qui ống quà bá nào mua hàng từ 20\$00
trở lên thi trù hué hổng 5%.

Hàng bán trả tiền ngay (Au comptant),
xin-gõi theo: Toàn-Thành
Assortiments de nouveautés diverses soieries
28 rue de la soie 28 (Tonkin) Hanoi.

Nay cát Bạch
Chủ nhán: Madame Đinh-Thi-Caxed.

VŨ A THUỐC ANNAM

(Dépôt de Tabacs Indigènes)

E. DẦU

N° 58, Rue Lefebvre, N° 58. — SAIGON

Derrière de la Banque de l'Indochine

Maison fondée en 1918

Thuốc Gò-vấp trú tại Vựa đây lín, thuốc tròng trồng tại đất Gò-vấp. Thuốc ngọt, mùi
diễn, tàn trắng, khói thơm, hút không khói cõi. Kinh mòn Ban Hàng gần xá rộng long lòn
tù Mua trá. Bán thíc, và cung chính chư. Thương giong trong Lục-châu. Tiệm nào muốn
Trìn Thuốc cũn Danh hiệu đàng báu lòn, xin-gõi đén Tiệm tôi mìn thương nghi. Tôi
sẽ hòi ảm phái rõ gõi cá, cách gõi và cách thà tiền. Võn tôi giết một lòn chắc chắn,
giết báu đồng-bang đé Mua, đé Bán. « Tiệm nghi phi hàn hù ». Trong Nam-kỳ ta cùa
Hàngnào muộn cagy mìn mìn hàng hòn vát chi ở Saigon, hùy viết thư ngay cho tôi.
Tôi cũng sẵn lòng giúp dùm công. Cửa Hàng tôi có hòn đùi Thủ-Thuốc-Hút, và Xô-bóng
thông-heng, giết đùi lâu hao mà lại rẻ tiền với Dầu-thom nhiều mùi hau. Cũng có trù
Phân-Bánh-Dầu đé báu cho các nhà tròng Thuốc Annam, xin chiếu-e. (1)

- (1) Lời hòi kinh tò bạn Đồng-Bang,
Điều đặc thương nhau nõi cùm Hàng,
Buong báu Thương-trường dành mỗi lợp,
Để người khí đé cùm Nam Phang.

VŨ A THUỐC GÒ-VẤP

ở đường dây Bà-ba.

Chủ-vựa, E. H. V. Dầu, kinh cáo.

N° 58, Rue Lefebvre Saigon.

PIL

Romero spēc

舒體版配

舒體字

HA-DONG MẠT-XÂY
DEN
Túi xanh và lila,
Hộp con Rồng
HAO-VINH CÔNG-TY
(HANOI ASSOCIATION)
SAIGON Lopitone, Sapon
EXCLUSIF

SOCIÉTÉ DES TABACS DE L'INDOCHINE

(Dòng - dương, Yen diep Công ty)

Tư-bồn: 6.000.000 fr.

Chính sở Công-ty tại PARIS

Sở Cai-tri và công-xưởng tại HANOI

Đến-diễn trống
thuộc là tại KIM-XUYÊN và VĂN-KHÈ

Hiện có những thứ sau đây gói-bán trong các hiệu:

XÌ-GÀ.
NINA.

Thuốc chua-van:

COQ (Con gà)

FAVORITES.

MÉTROPOLES

vân vân

Và thứ thuốc lá vân, chiên khách, hiệu
PAGODE (Cái chùa)

Thuốc vân:

Cách làm mau té tiên

Viết-thơ cho hãng Annam, Hảo-vinh Công-ty, 146 bis Rue Lefèvre biếu-gởi contre-reboursement (cách tiền trao của lãnh-nơi nhà-dày thép) một hộp một trăm ve dầu Essence de menthe, hiệu Lô-tiên, tốt-nhất trong cõi Đông-dương, giá là mươi lăm đồng (15\$00) mà thôi. Về-bán-lé-lai cho trong vòng quen-lon một vé hai-cắt (0\$20) — mỗi-ve lời 5 xu, một-trần-ve lời 5 đồng-bạc, mươi hộp lời nâm-chục, một-trần-hộp lời nâm-trần đồng-bạc!

Viết-thơ dì, đứng-bỏ qua dịp làm té tiên, uống-lâm. Ban đầu-lời ít sau-lời-nhiều, bẩn-buồn quen-thói, làm-đâu-chẳng-bao-lâu!

Cho không! Hãy coi-cho kĩ — Kể từ ngày nay một trăm người-nói-gởi-thơ đến-mà múa-danh-trước, hãng Annam Hảo-vinh Công-ty sẽ vui-lòng gởi-cho không-một kilo-xâ-bóng-mặt-xây thiệt, hiệu-ngựa-một-sừng (La Licorne), tốt-nhất trong cõi Đông-dương hay là một ve dầu-thơm Essence pour Lotion: Eau de Cologne, Quinine, foin-coupe để-làm-dù một-lít các thứ dầu-thơm-ấy, tuy-thich ai-muốn-thứ-nào cũng được!

Hãy viết-thơ-màu-dì, đứng-bỏ-mắt-cơ-hội-làm-té-tiền-đóng-lâm.

Hãng Annam, Hảo-vinh & Co,
146 bis Rue Lefèvre Saigon,
Kinh-dôn.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRENGUYỄN-CHÍ-HÒA
SAIGON — 83, Rue Calinat, 83 — SAIGONARTISTE GRAVEUR
NGUYỄN-CHÍ-HÒA
SAIGONTIỆM BỘNG GIÀY CỦA TÔI làm-theo
kiểu Langsô kim-thời.

Tôi-làm-kỷ-cảng-và-thiết-tinh-bằng;các-thứ Da-bên-tay-hết-và-tinh-phai-gia-không-mắt, chớ-không-phải-như-chỗ-khác-làm-pi Da-xáu-mà-bả-ré.

Tôi-có-bán-nhiều-kiểu-nón Casque-thiết-nhé-và-chắc-lợp-bằng-Ni-xám-bo Trắng-và-Vàng.

Tôi-cũng-có-thợ-giỏi-khắc-Con-dầu-Bóng-dâng-chạm-Mô-bia-dá-Càm-thac-hè-mà.

Có-sản-Sách-Mẫu (CATALOG) đài-kieu-và-các-thứ-màu-da-gởi-den-cho-Qui-vị-lực.

BẢN-SĨ CÓ GIÁ RIÊNG.
NGUYỄN-CHÍ-HÒA Kính-mời.

PHẢI DÙNG THUỐC BỎ VÀ TRỊ ĐÁM
THIẾT HIỆU LÀ
ELIXIR TORIQUE ANTICLAIREUX.

Của Ông Lương-y GUILLE

Từ-tâm-mười-năm-nay-thuốc ELIXIR có-cách-đường-của-quai-luong-y GUILLE iấy-làm-thần-bàn-trong-những-biện HU PHÊ, đài-trong-TI VI, đài-soi-TRÁI-TIM, ĐAU-GẦN, ĐAU-MÌNH, RÊT-VÔ-ĐA, hoặc-CHỒI-NƯỚC, BỊNH-KIẾT, BỊNH-HO-ĐÁI, BỊNH-CÙM, GHÉ-CHỐC-MOODA-DA-và-bình-có-TRUNG-LAI-TRONG-BỤNG.

Ấy-là-một-thứ THUỐC XỎ-rõ-tiền-và-rất-nhiều-nghiêm-lâm-cho-HUYỆT-RÀ-TÌNH-KIẾT. Nhưng-bệnh-giác-bởi-ĐÁM-hay-là-MẤT-phát-ra-thi-ống-nó-hay-lâm.

Bất-kì-thuốc-trị-đám-nào-mà-không-có-dẫn-bị-ten-PAUL GAGE thi-chứa-dung.

LÀI CÓ MỘT THỦ

THUỐC HOÀN XÓ

nếu-cũng-rất-trong-thuốc Elixir Torique Anticlaireux, của-Quan-Lương-y GUILLE.

Thành-châ-thuốc-đây-là-nhà-Paul GAGE FILS, nhât-hàng-hoa-chó-và-nam-Quang-CARRELLI & SERRA bán-hà-đi-2,
20-đi-80-thành-PARIS.

Và-nhà-này-cũng-phát-hàng-tại-ĐÀI

Có MỘT-MÌNH-NHÀ-NAY-có QUYỀN
THIẾT-MẶT-CHO-NHÀ-BÚC-SƯNG-VÀ-LÀM-XE-MÁY
TẠI THÀNH-St-Étienne

Má-thời

V
M. F. MICHEL, CAFFORT SUCCESSEUR, à-dựng-
Gatinais số 36
cà-bàn-SƯNG
cà-thờ-và-cà-kieu. B1,
THUỐC, ĐÁM, XE-MÁY, BỘNG-HÓ
và-dà-NỮ-TRANG. B2-dà-154-lại-gia-VN
Lục-Châu-muốn-mua-vật-chỉ-thi-xin-thờ-thê-như-vậy
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Gatinais. — LONDON.

Saigon — Imp. de l'Union

L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỦA

KHOÁN CHẤT THỦY
(Nước-nước-kém-khô)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYEN

VICHY CELESTINS

Cà-bàn-ngoài-ox | Vịt-bình-đau-điền, vịt-bình-đau-điền-quang, bình-ox
Thao-tham-binh (Ax) — Đầu-máy-chỗ-thuốc

VICHY GRANDE-GRILLE | Vịt-bình-đau-điền
VICHY HOPITAL | Vịt-bình-đau-điền

Một-cái-chỗ-giá-mưa, khi-mưa-phải-chỗ-cho-trồng
trên-nướu-cùn-mùi-mùa-dung.

VICHY-ETAT BIỂU TÈ

DEL VICHY-ETAT | là-món-cá-nhân-trong-nước-nước-kém-ox-mà-ra.—
Cà-bắp-và-cà-vi.

PASTILLES VICHY-ETAT | mứt-ho-cors-rồi-đóng-chứng-2.3
bình-thi-có-(lèo-hoa).

COMPROMIS VICHY-ETAT | đóng-cá-chỗ-mình-don-nước-xit
(Mát-khi-chất)

Certificé le 10/10/1919

Creis mille cinq cent ex.
Saigon le 15 October 1919
Nguyễn Văn Cửa